

УДК 341.218.4-048.93:94(677)

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v055.2025.49>**О. М. Теленко**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0455-8274>*кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби
Львівського національного університету імені Івана Франка*

ПРОБЛЕМА МІЖНАРОДНОГО ВИЗНАННЯ РЕСПУБЛІКИ СОМАЛІЛЕНД

Постановка проблеми. Міжнародне визнання є ключовим чинником діяльності держави у сучасному світі. Воно допомагає їй налагодити весь спектр можливих відносин з іншими державами і бути рівноправним учасником на міжнародній арені. Міжнародне визнання дає можливість державі розвивати її економіку, брати участь у діяльності міжнародних організацій, допомагає впливати на регіональний і загальносвітовий політичні процеси. Розташована на Африканському розі Республіка Сомаліленд, територію якої Сомалійська Федеративна Республіка вважає своєю складовою частиною, уже декілька десятиліть поспіль прагне міжнародного визнання. Однак міжнародно визнані держави обережно ставляться до появи нових визнаних держав у світі загалом і на території Африканського континенту зокрема, побоюючись спалахів сепаратистських рухів на інших територіях, тож утримуються від налагодження дипломатичних відносин із Сомалілендом. Однак ситуація з визнанням Сомаліленду може змінитися на його користь під впливом подальшої дестабілізації ситуації в Сомалі, охопленого внутрішнім конфліктом, зміни геополітичної ситуації та інтересів міжнародних акторів у регіоні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему міжнародного визнання Республіки Сомаліленд досліджували А. А. Абдулла, Н. М. Адам, І. І. Ахмед, Р. Х. Грін, Б. Месфін, Р. Ньєладе, М. Шефер, Д. Р. Форті. Зокрема Б. Месфін наголошує, що Сомаліленд є мирним і стабільним регіоном, однак його досягнення щодо розвитку «затмарені відсутністю міжнародного визнання його державності» [12, с. 1]. На думку Д. Р. Форті з часу виникнення Сомаліленду і до тепер, ця де-факто держава стала однією із найстабільніших територій на Африканському Розі із добре розвиненими демократичними інституціями [8, с. 5]. А. А. Абдулла підкреслює, що «сецесія Сомаліленду може вважатися порушенням суверенітету держави Сомалі, а отже право на самовизначення залишається однією з найзагадковіших тем стосовно міжнародних проблем» [1, с. 59]. А з точки зору Н. М. Адама негативна реакція міжнародного співтовариства щодо визнання

Сомаліленду зумовлена сприйняттям де-факто держав як «незаконних утворень, джерел постійних конфліктів, безвідповідальних аномалій та неконтрольованих політичних систем» [2]. Серед електронних видань, які акцентували на досліджуваній тематиці варто згадати Hiiraan Online, Modern Diplomacy, Nationalia, Somali Guardian, The Christian Science Monitor, The Conversation, The Diplomat.

Виокремлення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження проблеми міжнародного визнання Сомаліленду є важливим для аналізу міжнародних процесів на Африканському континенті. За його результатами можна зрозуміти, які інструменти використовує Сомаліленд для досягнення міжнародного визнання, а також оцінити значення позиції його материнської держави у цьому процесі. Важливим є дослідження мотивів Африканського союзу при формулюванні своєї позиції щодо невизнання Сомаліленду, а також підходів різних африканських держав до цього питання. Визнання Сомаліленду пов'язане з позиціонуванням великих держав у світі, оскільки поживавлення співпраці з Сомалілендом, який має вигідне геостратегічне розташування та доволі стабільну економіку може позитивно вплинути на їхнє місце в структурі сучасної світової системи.

Формулювання мети статті. Метою статті є дослідити проблему міжнародного визнання Республіки Сомаліленд.

Виклад основного матеріалу дослідження. Республіка Сомаліленд, територія якої, відповідно до міжнародного права, є складовою частиною Федеративної Республіки Сомалі, не має сьогодні широкого міжнародного визнання. Виникнення Сомаліленду пов'язане з історичними чинниками, зумовленими тим, що внаслідок угод, укладених між Великою Британією та місцевими кланами, його територія була британським протекторатом з 1880-х рр. Міжнародні кордони цього протекторату були окреслені угодами з Францією 1888 р., яка володіла територією Джибуті на заході, Ефіопією 1887 р. на півдні та Італією 1894 р., яка володіла південною і центральною частинами сучасного Сомалі. Коли 26 червня 1960 р. Сомалі-

ленд став незалежною суверенною державою, він, як і всі держави, деколонізовані 1960 р., отримав телеграми-привітання від 35 держав, включаючи п'ять постійних членів Ради Безпеки ООН. Це було практикою, за допомогою якої здійснювалось визнання нових держав, що звільнилися від колоніального гніту. Однак уже через п'ять днів після отримання незалежності, 1 липня 1960 р., Сомаліленд об'єднався з італійським Сомалі, яке теж отримало незалежність, в одну державу – Федеративну Республіку Сомалі [20, с. 2].

Відразу після утворення об'єднаної сомалійської держави Сомаліленд зазнав політичної та економічної ізоляції, а ключові позиції в ній зайняли жителі колишнього італійського Сомалі. Ситуація в Сомаліленді особливо ускладнилася з приходом до влади в Сомалі у жовтні 1969 р. військової хунти на чолі з Мухамедом Сіадом Баре [20, с. 3]. У період його правління Сомаліленд «відчував негативні наслідки дискримінації, потужні політичні репресії, жорстокі військові напади і економічну вразливість» більше ніж інші регіони [12, с. 8]. Сомаліленд дуже постраждав під час голоду 1974–1975 рр., який був не лише наслідком бездарного рівня управління економікою в країні, а й свідомою політикою центрального уряду на Півночі, в регіоні із вираженими опозиційними настроями [3, с. 117]. Після падіння режиму М. С. Баре політичні еліти Сомаліленду ухвалили рішення проголосити його незалежність 18 травня 1991 р. [20, с. 3]. Відтоді Сомаліленд сподівається на міжнародне визнання як незалежної держави, апелюючи до свого доволі успішного внутрішнього розвитку та політичної, економічної і військової спроможності самостійного існування. Сомаліленд наголошує на тому, що йому вдалося прийняти демократичну конституцію, неодноразово провести вільні й чесні вибори, запровадити власну валюту, власні паспорти і сформувати сили безпеки [14]. Отже, прагнення Сомаліленду до самостійності має історичне підґрунтя, зумовлене відокремленням від решти сомалійських територій розвитком у колоніальний період, що базувався на залежних від Великої Британії відносинах, а також умовами його існування в межах об'єднаної сомалійської держави на чолі із диктаторським режимом, за якого Сомаліленд перебував у дискримінованому становищі. Щоб не залишитися у такому становищі після падіння режиму, політичні еліти регіону вдалися до активних дій. Для будь-якого політико-територіального утворення, яке прагне дипломатичного визнання, важливе значення має самостійне існування хай навіть протягом короткого періоду часу. Те, що 1960 р. Сомаліленд було проголошено самостійною державою, а також те, що його тоді визнала низка держав, слугує,

на думку його уряду, додатковим аргументом на користь незалежності.

Наразі Сомаліленд не визнаний жодною державою-членом ООН, однак підтримує неофіційні відносини з багатьма державами та міжнародними організаціями. Сомаліленд має свої представницькі офіси в Канаді, США, Норвегії, Швеції, Великій Британії, Саудівській Аравії, Туреччині і Тайвані [21]. Хоча ця невизнана держава бере участь у деяких міжнародних форумах, наприклад у Міжурядовому органі з питань розвитку Африканського союзу, відсутність широкого міжнародного визнання обмежує його здатність як підписанта міжнародних угод, а це, відповідно, гальмує його соціально-економічний розвиток і блокує доступ до міжнародної фінансової системи [9].

Курс Сомаліленду на отримання статусу визнаної держави залишається незмінним уже понад три десятиліття. На цьому, зокрема, наголосив у своїй інавгураційній промові президент Абдірахман Мохамед Абдулахі, який здобув перемогу на чергових виборах у листопаді 2024 р. Він заявив, що надасть «особливої важливості зовнішній політиці» і домагатиметься від міжнародної спільноти визнання, базованого на «вагомому правовому аргументі» [6]. Було зазначено, що першорядним завданням його уряду є відновлення відносин з рештою світу з метою створення «нового» Сомаліленду, що допоможе безпеці всього регіону, включаючи Червоне море [6]. Той факт, що Сомаліленд є осередком стабільності і безпеки на Африканському розі, може сприяти формуванню прихильного ставлення до нього з боку інших держав. До того ж Сомаліленд акцентує на успішному внутрішньому розвитку, спроможності брати участь у міжнародних відносинах, що, на думку його уряду, мало би схилити інші держави до налагодження дипломатичних відносин з ним.

Широке міжнародне визнання будь-якого політико-територіального утворення як держави здебільшого залежить від позиції материнської держави, якою для Сомаліленду вважається Федеративна Республіка Сомалі. У період розпаду колоніальної системи багато колишніх колоній здобули незалежність без схвалення материнських держав. На противагу цьому у постколоніальний період усі держави, які стали незалежними і міжнародно визнаними, отримали схвалення з боку материнських держав. Прикладами можуть слугувати Еритрея і Південний Судан, які стали повноправними членами міжнародної спільноти після укладення угоди з їхніми материнськими державами. І навіть виникнення Східного Тимору як незалежної держави, хоч і вважається складним питанням через залучення ООН, відбулося зі згоди Індонезії, хоч

цьому й передувала насильницька анексія згаданої території з її боку [1].

Уряд Федеративної Республіки Сомалі вважає Сомаліленд складовою частиною своєї держави і прагне відновити владу над його територією. Відносини між федеральним урядом Сомалі та урядом Сомаліленду залишаються напруженими і характеризуються спорадичними, часто безрезультатними обговореннями. Декілька спроб провести двосторонні переговори так і не завершилися узгодженням статусу Сомаліленду. Він залишається непохитним у своєму прагненні щодо визнання, вбачаючи в цьому можливість для свого політичного та економічного розвитку, а Сомалі сприймає будь-яку поступку щодо визнання незалежності Сомаліленду як загрозу національній єдності [15]. Отже, ситуація з визнанням, яка склалася між центральною владою сомалійської держави та Сомалілендом, є ситуацією з нульовою сумою. Сомаліленд не хоче повертатися в державу, охоплену хаосом і нестабільністю, а Сомалі не готове дати згоду на його визнання, залишаючи за собою право на повернення цієї території в майбутньому.

Держави-сусіди наразі не визнають Сомаліленд як незалежну державу. У 2024 р. дуже близькою до його дипломатичного визнання була Ефіопія після підписання ними меморандуму про взаєморозуміння щодо доступу Ефіопії до моря через територію Сомаліленду. Відповідно до укладеного документа, Аддіс-Абебі було надано дозвіл побудувати морську базу на узбережжі цієї де-факто держави в обмін на визнання [5; 16]. Однак акту налагодження дипломатичних відносин між двома державами так і не відбулося через ризик можливого конфлікту між Ефіопією і Сомалі та посилення мусульманського впливу в регіоні [9]. Після укладення зазначеної «портової» угоди декілька держав і об'єднань, зокрема США, Єгипет, Африканський союз та Європейський союз, закликали зберігати спокій у регіоні, а також поважати суверенітет Сомалі [7].

Ще одна сусідня Сомаліленду держава Джибуті теж не визнає Сомаліленд і підтримує принцип територіальної цілісності сучасних держав. Джибуті знаходиться на перетині регіональних торговельних шляхів і має дуже добрі економічні та політичні відносини і з Сомалілендом, і з Сомалі. Щодо дипломатичного визнання Сомаліленду Джибуті проводить обережну політику, враховуючи регіональну антипатію до легітимізації повстанських регіонів і вважаючи, що такий акт ще сильніше може дестабілізувати регіон, якому і так загрожує низка конфліктів, і що прецедент може підштовхнути інші сепаратистські рухи до боротьби за незалежність певних територій [9].

Позиція сусідніх із сепаратистською територією держав щодо міжнародного визнання часто

служить орієнтиром для інших акторів. Історія становлення сучасних держав свідчить, що саме сусідні держави часто першими налагоджували з ними дипломатичні відносини. Великою мірою акт визнання залежить від їхньої зацікавленості в певній території з геостратегічної, економічної чи політичної точок зору. Саме сусіди можуть швидко надати сепаратистському регіону військову допомогу у разі загострення ситуації з материнською державою та задавати тон для інших держав у ставленні до невизнаної держави.

У виробленні своєї позиції щодо сепаратистських рухів держави Африки зазвичай орієнтуються на Африканський союз, а його політика в цьому контексті наразі є однозначною й базується на побоюванні, що визнання Сомаліленду заохотить інші сепаратистські рухи, такі як Біафра в Нігерії чи Західна Сахара в Марокко. Від часу створення Організації африканської єдності 1963 р., яка була попередницею Африканського союзу, в Африці відбулися лише дві зміни державних кордонів, які широко визнані: відокремлення Еритреї від Ефіопії 1993 р. та Південного Судану від Республіки Судан 2011 р. [7].

Прагнучи свого визнання африканськими державами, Сомаліленд апелює до їхніх дій щодо інших невизнаних держав. Так, 2025 р. Кенія визнала Косово і це спонукало звернення Сомаліленду до цієї держави з проханням про визнання. Сомаліленд просив Кенію ухвалити таке ж «принципове та історичне рішення» щодо нього, наголошуючи, що такий крок зміцнить і регіональне дипломатичне лідерство Кенії, і її двосторонні відносини. У заяві підкреслювався потенціал для зміцнення регіонального миру, стабільності і співпраці на Африканському розі [17].

Серед держав світу є такі, які співпрацюють з Сомалілендом і від яких в майбутньому можна очікувати визнання цієї держави, а є й такі, які виступають за територіальну цілісність Сомалі. Наприклад, Об'єднані Арабські Емірати, хоч ще й не налагодили дипломатичні відносини з Сомалілендом, мають неофіційні зв'язки з ним. ОАЕ є пунктом призначення для мігрантів з Сомаліленду, слугують бізнес-центром і ринком для збуту худоби з невизнаної республіки [21]. А Єгипет залишається прихильником територіальної цілісності Сомалі. Він не лише не планує налагоджувати дипломатичні відносини з Сомалілендом, а й виступає проти його можливого визнання Ефіопією. Фрагментація Сомалі, яке традиційно виступало ключовим союзником у врівноваженні зростаючого впливу Ефіопії, ослабила би здатність Єгипту контролювати регіональний політичний ландшафт. Розділене Сомалі не лише дестабілізувало би Африканський ріг, а й позбавило би Єгипет важливого союзника у суперництві з Ефіопією [10].

Досягненням у сфері визнання Сомаліленд вважає налагодження дипломатичних відносин з Тайванем 26 лютого 2020 р. [13]. Тайвань і Сомаліленд розширюють свої економічні й політичні зв'язки, що дуже важливо для обох найбільш дипломатично ізольованих урядів. У серпні 2020 р. Тайвань відкрив своє посольство в столиці Сомаліленду Харгейсі, а Сомаліленд – свій представницький офіс у Тайбеї у вересні того ж року [19]. Такі дії невизнаних держав роздратували уряди в Пекіні і Могадішо. З поширенням впливу Китаю в Африці Тайвань втратив підтримку на континенті, а єдиною африканською державою, яка підтримує весь спектр відносин з островом, є Есватіні. У зв'язку з активною співпрацею Могадішо і Пекіну Сомаліленд дистанціювався від КНР, наголошуючи на своїх демократичних досягненнях і шукаючи підтримки консервативних політичних кіл у США та Великій Британії. Враховуючи дистанціювання Сомаліленду від Пекіну і презентування себе як демократичного союзника Заходу, зокрема Тайваню, КНР навряд чи визнає Сомаліленд у найближчі роки [4, с. 1–5]. Дипломатичне визнання Сомаліленду з боку Китайської Народної Республіки гальмуватиме те, що вона вважає Тайвань своїм сепаратистським регіоном і, швидше за все, дотримуватиметься принципу «одне Сомалі – один Китай».

Отже, Сомаліленд сподівається на налагодження дипломатичних відносин, апелюючи до визнання міжнародною спільнотою інших політико-територіальних утворень, налагоджуючи неофіційні відносини з різними державами та випробовуючи різні способи глибшого залучення у міжнародні відносини. З урахуванням усіх обставин визнання Сомаліленду видається тривалим процесом, а його невизнаний статус – більш ефективним засобом збереження стабільності і процвітання, ніж розвиток у складі сомалійської держави.

Колишня метрополія Сомаліленду – Велика Британія, хоч десятиліттями й розвивала ідею визнання Сомаліленду, все ж надала перевагу розширенню відносин з урядом в Могадішо, підтримавши відновлення контролю його влади над своїми територіями. Як постійний член Ради Безпеки ООН вона відповідає за підготовку та просування проєктів резолюцій, заяв і документів щодо Сомалі [21].

Певні зміни у політиці Сполучених Штатів Америки щодо Сомаліленду відбулися за президентства Дональда Трампа. Донедавна США підтримували принцип непорушності кордонів Сомалі, що було пов'язане з розумінням того, що визнання Сомаліленду додало би напруження в нестабільному регіоні, розлютило би уряд Сомалі, а також ускладнило би відносини США

з іншими країнами Африканського рогу та їхніми союзниками [5]. З приходом у Білий дім Дональда Трампа зажеврила надія на визнання Сомаліленду з боку США у зв'язку з його заявами щодо вивчення американською адміністрацією такої можливості. Це пов'язано з тим, що ця де-факто держава запропонувала прихисток палестинським біженцям із сектора Газа взамін на міжнародне визнання [18]. На потенційне визнання Сомаліленду з боку США може вплинути його стратегічне розташування. Узбережжя Сомаліленду омивається Аденською протокою, яка є частиною одного з найважливіших морських шляхів, що з'єднує Індійський океан і Червоне море. Обсяг глобальної торгівлі, що проходить цим шляхом, сягає 700 млрд дол. США на рік. До того ж приблизно 3,2 млн барелів нафти щоденно транспортуються через цей міжнародний судноплавний маршрут в Азію, Європу та Африку [2]. Прихильність Вашингтона до Сомаліленду пов'язана із зміцненням ролі КНР в Африці та посиленням китайської присутності в Джибуті, де США мають ключову військову базу [11].

Загалом у майбутньому незалежність Сомаліленду може для Лондона й Вашингтона стати стратегічною перевагою з урахуванням таких обставин, як затягування війни в регіоні Ефіопії Тіграї, намагання Сомалі встановити контроль над своєю територією, подальше поширення впливу Китаю в Африці. Слід також враховувати, що двостороннє дипломатичне визнання певної держави автоматично не переводить її зі статусу невизнаної у статус визнаної. Хоча колективного міжнародного визнання не існує, зазвичай держава стає визнаною, вступивши в ООН, обов'язковою умовою для чого є підтримка усіх постійних членів Ради Безпеки. Зважаючи на складні відносини з Китаєм, така перспектива наразі виглядає примарною.

Висновки. Республіка Сомаліленд залишається невизнаною державою світу. Міжнародна спільнота побоюється, що приєднання Сомаліленду до групи держав з міжнародним визнанням підштовхне до самопроголошення багатьох інших територій в Африці. Цієї позиції дотримується Африканський союз, а також більшість держав континенту. Зараз спостерігаються певні ознаки можливої зміни ситуації із питанням визнання Сомаліленду, однак усе залежатиме від ступеня зацікавленості різних міжнародних акторів у стабільності в регіоні. Головними аргументами проти визнання Республіки Сомаліленд є позиція Федеративної Республіки Сомалі, яка апелює до сучасного міжнародного права, а також ризики створення прецеденту на території Африки як прикладу самопроголошення для різних територій у державах континенту.

Література

1. Abdullah A. A. Legal basis for unilateral secession of Somaliland from Somalia. *International Journal of Geopolitics and Governance*. 2023. Volume 2. Issue 1. P. 55–61. DOI: <https://doi.org/10.37284/ijgg.2.1323>
2. Adam N. M. Somaliland's foreign policy strategy: exploring plausible options to statehood status. *Intergovernmental Research and Policy Journal*. 2021. URL: <https://irpj.euclid.int/articles/somalilands-foreign-policy-strategy-exploring-plausible-options-to-statehood-status/>
3. Ahmed I. I., Green R. H. The heritage of war and state collapse in Somalia and Somaliland: local level effects, external interventions and governance reconstitution. *Institute of Development Studies*. 1998. July. 66 p.
4. Aidi H. Somaliland and the great powers. *Policy Brief*. 2022. April. № 31/22. 5 p. URL: https://www.policycenter.ma/sites/default/files/2022-04/PB_31-22_Aidi.pdf
5. Bartlett K. No country recognizes Somaliland's independence. Why the US might. *The Christian Science Monitor*. 2025. June 12. URL: <https://www.csmonitor.com/World/Africa/2025/0612/somaliland-us-recognition-somalia-trump>
6. Chemam M. With a new president, Somaliland seeks international recognition. *RFI*. 21.12.2024. URL: <https://www.rfi.fr/en/africa/20241221-somaliland-new-president-starts-looking-for-international-recognition>
7. Ferragamo M., Klobucista C. Somaliland: the Horn of Africa's breakaway state. *Council on Foreign Relations*. 2025. January 21. URL: <https://www.cfr.org/backgrounders/somaliland-horn-africas-breakaway-state>
8. Forti D. R. A pocket of stability: understanding Somaliland. *Occasional Paper Series*. 2011. Issue 2. 46 p. URL: https://www.files.ethz.ch/isn/137755/op_2011_2.pdf
9. Idaan G. Y. A legal and diplomatic analysis of Somaliland's quest for international recognition. *Modern Diplomacy*. 2024. July 4. URL: <https://moderndiplomacy.eu/2024/07/04/a-legal-and-diplomatic-analysis-of-somalilands-quest-for-international-recognition/>
10. Idaan G. Y. Egypt's blockade threat and hostility toward Somaliland: strategic implications and regional consequences. *Modern Diplomacy*. 2024. October 24. URL: <https://moderndiplomacy.eu/2024/10/24/egypts-blockade-threat-and-hostility-toward-somaliland-strategic-implications-and-regional-consequences/>
11. Joseph D. With Trump's Somaliland recognition on the table, Turkey ramps up Hargeisa engagement. *Horn Observer*. 2025. February 17. URL: <https://hornobserver.com/articles/3195/With-Trump-Somaliland-Recognition-on-the-Table-Turkey-Ramps-Up-Hargeisa-Engagement>
12. Mesfin B. The political development of Somaliland and its conflict with Puntland. ISS Paper 200. 2009. September. URL: <https://www.files.ethz.ch/isn/111689/p200.pdf>
13. Nyelade R. A. Strategic diplomacy beyond recognition: Taiwan and Somaliland's people-centered relations in the global arena. *Kujenga Amani*. 2024. June 27. URL: <https://kujenga-amani.ssre.org/2024/06/27/strategic-diplomacy-beyond-recognition-taiwan-and-somalilands-people-centered-relations-in-the-global-arena/>
14. Schaefer M. Somaliland and the need of update international law on statehood recognition. *Michigan Journal of International Law*. 2023. April. URL: <https://www.mjilonline.org/somaliland-statehood-recognition/>
15. Seifu B. Somalia and Somaliland: a complex relationship in the Horn of Africa. *Modern Diplomacy*. 2024. June 27. URL: <https://moderndiplomacy.eu/2024/06/27/somalia-and-somaliland-a-complex-relationship-in-the-horn-of-africa/>
16. Somaliland sees first recognition of independence closer. *Nationalia*. 03.01.2024. URL: <https://www.nationalia.info/new/11579/somaliland-sees-first-recognition-of-independence-closer>
17. Somaliland urges Kenya to grant recognition after Kosovo decision. *Hiiraan Online*. 2025. March 30. URL: https://hiiraan.com/news4/2025/Mar/200923/somaliland_urges_kenya_to_grant_recognition_after_kosovo_decision.aspx
18. Somaliland welcomes Trump comments on possible US recognition. *Somali Guardian*. 2025. August 12. URL: <https://www.somaliguardian.com/news/somalia-news/somaliland-welcomes-trump-comments-on-possible-us-recognition/>
19. Taiwan, Somaliland ties growing despite diplomatic isolation. *The Diplomat*. 2022. February 10. <https://thediplomat.com/2022/02/taiwan-somaliland-ties-growing-despite-diplomatic-isolation/>
20. The recognition of Somaliland. A brief history. Presidency, Hargeisa, Somaliland. 2016. URL: <https://www.ft.dk/samling/20161/almdel/URU/bilag/265/1786944.pdf>
21. Yl nen A. Somaliland's 30-year quest for recognition: could US interests make the difference? *The Conversation*. 2025. May 8. URL: <https://theconversation.com/somalilands-30-year-quest-for-recognition-could-us-interests-make-the-difference-255399>

Анотація

Теленко О. М. Проблема міжнародного визнання Республіки Сомаліленд. – Стаття.

У статті досліджено проблему міжнародного визнання Республіки Сомаліленд. Підкреслено, що дослідження зазначеної теми є важливим для аналізу міжнародних процесів у Африці. Розкрито історію виникнення Республіки Сомаліленд та визначено чинники, які сприяли її проголошенню. Серед них колоніальне минуле території Сомаліленду у складі британських володінь, його підкрене становище в рамках Федеративної Республіки Сомалі в період правління диктаторського режиму Мухамеда Сіада Баре, побоювання збереження пригнічених умов існування регіону після падіння авторитаризму. Підкреслено, що Сомаліленд наразі не визнаний жодною державою-членом ООН. Зв'язки з іншими державами налагоджуються через неофіційні представництва, які там функціонують. Сомаліленд позиціонує себе у якості держави, яка демонструє успішний внутрішній розвиток і є осередком стабільності та демократії на Африканському

розі. Зазначено, що міжнародне визнання Сомаліленду великою мірою залежить від позиції його материнської держави – Федеративної Республіки Сомалі, яка сподівається на повернення Сомаліленду до її складу. Досліджено ставлення держав-сусідів Сомаліленду до питання його визнання – Ефіопії та Джибуті. Наголошено на позиції Африканського союзу щодо цього питання, яка базується на принципі непорушності державних кордонів сучасних держав. Зазначено, що головною причиною невизнання Сомаліленду є побоювання створення прецеденту, який вплине на посилення сепаратистських рухів на Африканському континенті. Підкреслюється зацікавлення Об'єднаних Арабських Еміратів у Сомаліленді, а також інтереси Єгипту в об'єднаному Сомалі. Зазначено, що Сомаліленд встановив дипломатичні відносини з Тайванем 2020 р. З одного боку це сприяло розширенню політичних та економічних зв'язків Сомаліленду, а з іншого ускладнило його відносини з Китайською Народною Республікою. Висвітлено інтереси Великої Британії та США в Сомаліленді, а також певні зміни в політиці США щодо цієї де-факто держави за президентства Дональда Трампа. Окреслено чинники, які можуть позитивно вплинути на міжнародне визнання Сомаліленду і посилити його участь у міжнародному співтоваристві.

Ключові слова: міжнародне визнання, дипломатичні відносини, де-факто держава, Сомаліленд, Африка, Сомалі.

Summary

Telenko O. M. The issue of international recognition of the Republic of Somaliland. – Article.

The article deals with the issue of international recognition of the Republic of Somaliland. It is underlined that the research of this issue is important for the analysis of the international processes in Africa. History of appearance of the Republic of Somaliland is

revealed and factors that contributed to its proclamation are defined. Among them the colonial past of the territory of Somaliland as a part British possessions, its subjugated position within the Federal Republic of Somalia during the rule of the dictatorship of Mohamed Siad Bare, fear of preserving the oppressed conditions of existence in the region after the fall of authoritarianism. It is stressed that Somaliland is not recognized by any UN member state. Relations with other states are established through unofficial missions operating there. Somaliland positions itself as a state demonstrating successful internal development and a pillar of stability and democracy in the Horn of Africa. It is noted that an international recognition of Somaliland largely depends on the attitude of the parent state – the Federal Republic of Somalia expecting to return Somaliland back. The attitude of the neighbor states of Somaliland to the problem of its recognition is researched. It is stressed on the position of the African Union concerning this issue. It is based on the principle of the inviolability of the borders of modern states. It is stated that the main reason for the non-recognition of Somaliland is concern about setting a precedent influencing on strengthening separatist movements on the African continent. The interest of the United Arab Emirates in Somaliland and the interest of Egypt in the united Somalia are underlined. It is noted that Somaliland has established diplomatic relations in Taiwan in 2020. On the one hand, it helped broadening Somaliland's political and economic relations and on the other hand, it complicated its relations with the People's Republic of China. The interests of the United Kingdom and the United States in Somaliland are discussed. The article reveals some changes in the US policy concerning this de facto state under the presidency of Donald Trump. The factors that could positively influence the international recognition of Somaliland and strengthen its participation in the international community are outlined.

Key words: international recognition, diplomatic relations, de facto state, Somaliland, Africa, Somalia.

Дата надходження статті: 29.08.2025

Дата прийняття статті: 04.09.2025

Опубліковано: 30.09.2025